

DOMOVINA

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Uredništvo je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 kron. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravništvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krona temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Prognanstvo v štajersko Sibirijo.

Koncem oktobra t. l. vršila so se imenovanja v davčni službi za Štajersko. Imenovanjem sledi kakor običajno tudi vsakovrstna premeščenja, ktera bi moralo slovensko časopisje, naši poslanci ter sploh vsa slovenska javnost s strogim očesom opazovati in nadzorovati ter pravočasno zagrmeti svoj „veto“ graškim mogotcem v uho.

Davkarjem je bil med drugimi imenovan tudi dosedanji kontrolor Rudolf Postružnik v Slovenski Bistrici in sicer za — Schladming na Gornjem Štajerskem. Kakor že ime kaže, je seveda g. Postružnik Slovenec. Kot tak pa je po mnenju finančnega deželnega ravnateljstva nevaren trhlemlj spodnještajerskemu nemštvu in zato — v „Sibirijo“ z njim.

Temu premeščenju bi se seveda ne moglo ugovarjati, ako na slovenskem Štajerskem ne bi bilo nobenega davkarjevega mesta izpraznjenega. Toda prazno je bilo mesto v Št. Lenartu v Slovenskih goricah in le tje bi spadal po zdravi človeški pameti g. Postružnik. A pomagali so si graški gospodje na ta način, da so dosedanjega davkarja v Schladmingu, Nemca Stermschegg-a premestili na državne stroške na Spodnje Štajersko, dočim mora Slovenec Postružnik ob lastnih stroških potovati v ledeno „Sibirijo“. Kje je tukaj pravica, kje enakopravnost slovenskega naroda? Ali res Slovenci niti tega ne zmoremo, da bi slovenskim državnim

uradnikom zagotovili službovanje v domačih krajih, če že ne v njih lastnem interesu, pa vsaj v interesu slovenskega ljudstva, ki najde le v slovenskem uradniku sočutnega svetovalca, nikdar pa ne v nadutem in oblastnem Nemcu!

Kličemo Vam, gospodom državnim poslancem, osobito onim iz uradniškega stanu, to je gg. Ploju in Vonšku, da nemudoma izpolnite potrebno izpremembo v navedenem premeščenju, ker še je čas — še uraduje Stermschegg v Schladmingu, še g. Postružnik v Slovenski Bistrici! A požuriti se je treba, ni enega dneva ne kaže zamuditi. Dokazite gospodje poslanci, slovenski javnosti, koliko Vam leži na željah slovenskega ljudstva! Ne gre se samo za osebo g. Postružnika, gre se temveč za narodni interes, katerega Slovenci nikakor ne znamo tako uvaževati kakor naši nasprotniki Nemci, ki branijo z vsem svojim brutalnim vplivom tudi najzadnejše mesto svojim pristašem.

Sedanji finančni minister je Poljak-Slovan in zato smemo uverjeni biti, da pot k njemu ne bo zastoj. Ob tej priliki pa naj naši poslanci izposlušajo ono prepotrebno naredbo, da se finančnemu deželnemu ravnateljstvu v Gradcu enkrat za vselej zaukaže, da slovenski uradniki ne spadajo med Nemce, ravnotako kakor nemški ne med Slovence.

Kakšen bode uspeh naših poslancev, bodemo slovenski javnosti svoječasno vestno poročali.

Poljaki na Poznanjskem.

Sedaj, ko pruska vlada preganja s tako krutostjo nesrečne poznanjske Poljake ter si na vse moči prizadeva, da bi ukrotila poljske otroke, kateri rajše strajkajo, kakor da bi poslušali veronauk v nemškem jeziku, bo marsikoga zanimalo, izvedeti kaj več o tem nesrečnem slovanskem plemenu, ki je palo pod kruto prusko oblast. Boj proti Poljakom se vede že izza Bismarckove dobe z nečuvno brezobzirnostjo po načelu, da gre moč pesti, pred pravom in pravico.

Pruska vlada je žrtvovala že na 400 milijonov mark za nakup poljskih posestev, katere prodaja potem Nemcem, hoteč tako z Nemci kolonizirati vshodno svojo mejo.

To podjetje se ji je do sedaj pa le slabo sponeslo — in lahko se reče, da je vse svoje milijone zavrgla. Kupiti je pač za drag denar veliko število poljskih posestev, a vse le slabe in najslabše vrste, namestila je na nje nemške junckerje in najemnike, kateri se ubijajo in mučijo na skopi zemlji a nikakor ne morejo dobiti od svojih pridelkov, kolikor potrebujejo za davke in za skromne obresti v zemljišča vložene glavnice. Tudi delavci, katere potrebujejo na svojih posestvih morajo biti tudi sedaj poljski delavci, ker nemških ne dobe — in če bi je dobili, bi jim bili predragi.

Poljaki pa, ki so prodali svoja slaba posestva so se naselili v mestih ter so postali dobri trgovci in obrtniki ter so tako pomnožili in okrepili poljsko prebivalstvo v mestnih občinah.

Tudi društvo Hakatistov, ki ima enak namen, kakor vlada in ki ga mogoče še brutalnejše zasleduje, ni doseglo do sedaj posebnih uspehov.

Poljakov je na Poznanjskem tri in pol milijonov. Da se ta peščica ljudi s tolikim uspehom upira ogromni moči pruske države in besni sovražnosti Prusov, se zdi skoro neverjetno in vsak bi dejal, da mora ta neravni boj končati z zmago pruske države in Nemcev, kateri bodo v dogledni dobi zatrti zadnjega zavednega Poljaka na pruskem Poznanjskem. In vendar se ne bo to nikdar zgodilo, kultura bo tudi v tem boju zmagala in vsa državna in narodna nasilnost Nemcev bo zastoj. — Poznanjski Poljaki imajo 21 dnevnikov, kateri vsi dobro shajajo; nekateri imajo do 50 tisoč naročnikov. Koliko je tednikov in drugih listov ne vem, lahko si mislite, da jih je neizmerno veliko. Ti listi in neštivilna društva, posebno „Sokolska“ društva, pevška, delavska, ženska in druga društva vzdržujejo živo narodno zavest v vseh slojih poljskega naroda. Država Poljakom ne dovoli niti ene same privatne šole, da celo tega ne trpi, da bi en sam človek privatno poučeval več otrok h kratu v poljščini. Pred poldrugim letom je bila obsojena in zaprta neka poljska učiteljica zaradi „zločina“, da je v svojem stanovanju poučevala nekoliko poljskih otrok v poljščini. Taka obsodba v dvajsetem stoletju govori jasno o kulturni delavnosti pruske vlade na Poznanjskem. In baš zato, ker je vladni in nemško-narodni pritisk na Poljake tako ogrožen, je poljski odpor tem večji.

LISTEK.

Diogen.

Hrvatski spisal Avgust Senoa, prevedel — nj—. (Dalje.)

„Seveda!“ Ta aristokratski hrvatski Krez je odbil moj zahrbtni naval na zelo robot način. No, zato sem se nekoliko maščeval. Najprej sem raznesel glas, da postane banski namestnik poveljnik ene banske graničarske polkovnije, a on je veroval in na Dunaju se je resnično govorilo o tem. Toda zaprečil sem vse pravočasno. Namestnik ni dobil poveljništva in se jezi sedaj na vse pretege.

„Ali kaj ima od tega naša Amalija?“

„Resnično ničesar, ker je osveta samo negativna stvar in ne rodi sadu. Toda poslušaj. Našel sem drugo osebo.“

„Kako ji je ime?“

„Stotnik Belizar Pakič.“

„Spominjam se, a poznam ga slabo.“

„Poznam ga jaz. V tem kraju ni lepšega mladeniča. Odkritosrčen, pošten

in sramežljiv je kakor devica, toda hraber kakor lev. Po svetu si je nabral obilo iskušenj ter ni tako zakrknjen, trdoglav Hrvat, tudi ga spravim lažje na svojo stran, ker o politiki ničesar ne razume in ne pripada nobeni stranki. Njegov rod je star, od svojega strica je podedoval velikansko premoženje, ima tudi mnogo daljnega sorodstva, nižjih plemičev, ki bodo stali v saboru na njegovi strani. V Ptujju ga je odlikovala cesarica, čaka ga lepa bodočnost, a tréba je, da se častihlepje v njem še bolj budi. Ne vem, ali bo ga mogla naša Amalija očarati . . .“

„Venceslav!“ vskipi zopet polkovnica.

„Miruj! Midva govoriva popolnoma hladno. Rekel sem, da ne znam, aii ga premaga Amalija, toda premagala ga bo častihlepnost. Ta mladenič ti je biser, človek brez predsodkov, ta mladenič bo nepremagljivo orožje v moji roki.“

„Če ga hvališ ti“, pravi baronica, „mora biti gotovo takšen in tedaj odobravam popolnoma tvoje namene.

No, kako pa ulovimo tega zlatega zeta?“

„Tudi o tem sem že premišljeval. Sedaj služi pri glinskem polku, deloval bom, da ga premeste k mojemu, kostajniškemu. Pomisli tudi to. Stara Sermažica mu je krstna botra, kakor tudi kanoniku Krčeliču, našemu prijatelju. Krčelič želi doseči z mojo pomočjo nekako čast, ker je izredno slavohlepen. Sermažica živi v strašni svaji s podbanom Rauchom zaradi večnih tožb, duhovniška stranka sovraži stranko, katerej pripada Rauch, ki sovraži zopet mene. Novi jezuitski rektor Štefan Pepel je tvoj in Sermažičin spovednik. Zberi vse te niti in povej, ali se ne da iz njih napraviti vrv, s katero privežemo mladega Belizara k naši Amaliji.“

Venceslav, en verité, (resnično) ti si pravi pravcati diplomat. Daj da te poljubim.“

Klefeld sprejme zelo vroči poljub svoje nežne soproge prav hladno in se nekako stresa.

Ta trenutek stopi v sobo visokorastel duhovnik lepe, umne glave, bil je kanonik Baltazar Krčelič.

„Hvaljen Bog!“ pozdravi prišlec domačine, gospa Margareta preplašeno odskoči in močno zardi, ker jo je zalotil pobožni kanonik pri tako očitnem izrazu ljubezni.

„Na veke!“ odgovori Margareta. Reverendissime, ravno prav ste prišli. Vi ste naša edina rešitev. Gre se za zelo važno reč.“

„Da slišim?“ odvrne Krčelič ter obstane sredi sobe.

„Dobro došli, prečastiti prijatelj,“ pravi polkovnik in pretrga nadaljno razpravo, „moram po opravkih, toda Margareta vam razloži celo osnovo natanko. Pomagajte nam vi, kot desna roka škofa Klobušickega.“

„Drage volje, gospod polkovnik, ako moje slabe moči . . .“

„Ne govorite mi tako“, zamahne polkovnik z roko. Sedaj pojdem, toda prej še vas moram vprašati, ali je kaj novic iz Dunaja. Vi jih zveste najprej.“

„Polkovnik, grof Adam Bačan je prišel v Zagreb in se nastanil v škofovi palači.“

(Dalje prihodnjic.)

V tem trpkem in rezkem boju za obstanek so se vsi stanovi tesno sklenili eden k drugemu. Geslo svoji k svojim je pri Poljaki izvedeno do zadnje konsekvence. Temu strogo in dosledno izvedenemu geslu se imajo Poljaki zahvaliti, da se je njih meščanstvo kljub vsej vladni nasilnosti in vsem nje šikanam, kakor tudi vkljub vsej nemškonalni brezobzirnosti ne samo vzdržalo, ampak celo okreplilo.

Za vzgled navajam stanje Poljakov v Berlinu.

V Berlinu živi okolo 50 tisoč Poljakov. Ti imajo svoje društvo „Straža“, katero po geslu svoji k svojim vodi gospodarsko življenje vseh berlinskih Poljakov. Temu geslu in njega strogi izvedbi se imajo zahvaliti, da imajo danes v Berlinu svoj „Berolinski dnevnik“, dve posojilnici, tri hotele in pensionate (med temi veliki hotel „Metropol“ Pod Lipami št. 20) poljsko knjigarno, ter 3 tiskarne, šest zdravnikov, enega zobozdravnika, enega odvetnika, eno poljsko lekarno, filjalko poljske zavarovalnice poznanjske „Warte“, enega inženirja in en patentni urad. Vrh tega imajo celo vrsto svojih krojačev, čevljarjev, trgovcev s kolonijalnim blagom, drogistov itd., imajo tudi svoje zlatarje, svoje peke itd. Vsi ti žive, ker je „Straža“ berlinske Poljake organizovala in strogo izvedla geslo „svoji k svojim“. Društvo imajo Poljaki v Berlinu 58, v katerih je preskrbljeno za pouk in zabavo. Najvažnejša v narodnem obziru so moška in ženska sokolska društva, katerih je v Berlinu nekoliko; to so bolj reprezentativna društva, potem so pa pevska, podporni, bralna in strokovna društva. Žene imajo za ohranitev poljske narodnosti največje zasluge. Poljska mati ne da, da bi poljskemu otroku pruska šola zatrla ljubezen do poljskega jezika in poljskega naroda. V tej neizmerni in brezprimerni ljubezni do svojega jezika in naroda so vse poljske žene, od preproste delavke in kmetice gori do grofice vse enake, vse poljske matere, vse poljske žene so ustvarile vsaka za se posebno, nepridobitno trdnjavo, poljsko rodbino. Ob tem zidovju se pogublja in razbija vsa vladna in narodna brutalnost pruske države. Dokler ostane Poljakinja taka, kakršna je danes, je ni sile na svetu, ki bi mogla poljskemu narodu škodovati, poljska žena je mogočnejša nego carizem na Ruskem in mogočnejša nego pruska državna policija in pruske ječe; poljska žena čuva in varuje poljsko družino — in dokler je družina narodna je narod za svojo bodočnost lahko brez skrbi. Zato tudi poznajskih Poljakov če prav jih je samo tri in pol milijona, ne more streti ogromni aparat, katerega se poslužuje pruska vlada proti njim in tudi ne njih kapital, če prav ga ne štedijo in ga trosijo s polnimi rokami v to svrhu Poljska zavednost — poljska žena, poljska rodbina so močnejši nego bajoneti, ječe in milijoni. Tudi v tem boju bo zmagal kulturni princip nad novodobnim barbarizmom!

Svetovno-politični pregled.

Domače dežele.

Drugi oddelek volilne reforme je bil v seji državnega zbora v petek z običajno večino nespremenjen sprejet. Na to je zbornica takoj prestopila na razpravo tretje skupine. Ta skupina spada med nevarnejše, ker obsega vse poljske in druge predloge o razširjanju deželne autonomije. Vnela se je tudi živahna razprava, katere so se udeležili zastopniki skoro vseh strank in narodnosti. Čehi vseh strank so zago-

varjali razširjenje deželne autonomije, ker upajo, da jim bode samo po tej poti mogoče priti do tega, da si svoje šolstvo po svojih potrebah uredi. Posl. Herold je izjavil, da bodo Mladočehi tudi zato glasovali za volilno preosnovo čeprav je zelo pomanjkljiva, ker upajo, da bode pripomogla načelu samouprave do zmage tudi med Nemci, kateri bi od izvedbe autonomije imeli pač največje gmotne in moralne koristi. V imenu Malorusov se je izjavil posl. Kos proti razširjenju moči deželnih zborov posebno pa gališkega, kateri Ruse samo zatira v narodnem političnem in gospodarskem obziru, ne za deželno, pač pa za narodno autonomijo bodo Malorusi vedno glasovali. — V imenu socijalnih demokratov se je izjavil posl. Daszinski rekoč, da se njegova stranka ne more ogrevati za to, da bi se v kakršnemkoli obziru razširila moč onih 2000 veleposestniških rodbin, katere imajo celo Galicijo v svojih rokah. Ko bode enkrat izvedena volilna preosnova in dovoljena splošna, enaka direktna in tajna volilna pravica tudi za deželne zборе — potem se bo lahko govorilo o razširjenju deželne autonomije, prej pa ne.

Konečno je bila sprejeta ta skupina z majhnimi spremenami v smislu deželne autonomije.

Na to se je začela podrobna razprava o četrti skupini o volitvi članov poslanske zbornice, ki pa bode še le danes končana.

Pododsek volilnega odseka je z 8 proti 3 glasom sprejel § 4 postavbe o varstvu prostih volitev, kakor ga je predlagal sodni minister ter odklonil dr. Ferjančiča kanceliparagraf. Posvetovanja o nadaljnjih paragrafih te postavbe hitro napredujejo.

Trgovinski minister je obljubil deputaciji obrtnega sveta trgovskega ministrstva, da bo storil vse, da se poveča državna podpora za pospeševanje obrti na 1 milijon kron na leto.

Delegacije se snidejo 25. t. m. v Budimpešti. Cesar bode ob tej priliki delegate v kraljevem dvorcu v Budimi ogovoril.

Ogrska vlada je dosegla že zopet lep narodni uspeh. Pri vseh avstro-ogrskih poslaništvih bodo morali voditi matrike za ogrske podanike v madžarskem jeziku. Dopisi ogrskim podnikom bodo morali biti madžarski in uradni pečat na njih bo moral nositi ogrski državni grb.

Vnanje države.

— **Rusija.** Politične stranke uvažujejo, ali bi bile zveze med strankami za časa volitev v dumo koristne. Pretresa se posebno vprašanje, ali bi ne kazalo, da se „kadeti“ zvežejo s socialisti. Kadeti so mnenja, da bi za nje taka zveza ne bila prav nič koristna, ker bodo ob volitvah odločevale množice volilcev, kateri niso v nobeni stranki. Želja vseh teh volilcev je ta, da stopi na mesto samovolje in brutalne moči, vlada pravice in zakonitosti. Vse stranke si morajo po svoji najboljši moči prizadevati to razpoloženje volilskih množic izkoristiti v svoje in v korist dobre stvari, za katero se bore vsi napredni ljudje na Ruskem.

— **Srbija.** Če napravimo bilanco dosedanje carinske vojske med Avstro-Ogrsko in Srbijo, moramo pobotiti: da so v Avstriji v tem času cene mesa tako poskočile, da postajajo že neznošne in da so vsled tega gospodarske razmere najširših vrst prav hudo oškodovane. Škodova tovarna ne bo dajala Srbiji topov, avstrijski kapitalisti se ne bodo mogli udeležiti dobre obresti plačujočega srbskega državnega posojila, avstrijski industrijalci pa ne dobe naročil v znesku 26 milijonov frankov,

katere jim je Srbija prej ponujala, kar je v teh časih občutna zguba za naše podjetnike. To so naši „uspehi“. Srbska „škoda“ obstoji pa v tem, da se je v narodu v tem boju povzdignil in okreplil čut državne samostalnosti in neodvisnosti, raznetilo se sovraštvo proti Avstriji ter Srbijo tesnejše pripojilo veliki zvezi bližnje bodočnosti med Francijo in Anglijo. Tudi v gospodarskem obziru se je ta boj za Avstrijo nesrečno končal, ker je Srbija dobila za svoje pridelke že druge trge in odjemalce. Ko se bode Avstro-Ogrska enkrat odločila skleniti zopet trgovinsko pogodbo s Srbijo bode morala sprejeti pač mnogo neugodnejše pogoje, kakor jih je svoje dni Pašić stavil Goluchowskemu. Konec bo ta, da bo velika Avstro-Ogrska kapitulirala pred malo Srbijo.

— **Bolgarska.** Vnanja politika ostane kakor poroča minister vnanjih stvari nespremenjena, odošaji posebno z Avstro-Ogrsko prav dobri, pa tudi z vsemi drugimi državami popolnoma zadovoljivi.

— **Turčija.** Turška vlada si že zdavnaj prizadeva zvišati colnino na vse v Turčijo uvedene blago. Konečno se ji je posrečilo pridobiti vse evropske vlade za to idejo, katere so dovolile, da Turčija poviša carino od 8% na 11% od prave vrednosti v Turčijo vpeljanega blaga.

— **Nemčija.** Vse stranke na Nemškem so konečno spoznale, da je cesarjev osebni režim, njegova vihrovost v politiki in slabo prikrit absolutizem, kateri tlači državo, kriv, da je Nemčija sedaj tako osamljena. Vsi listi in stranke so zato, da se še pravočasno napravi temu nazadnjaštvu konec ter se uvede tudi na Nemškem parlamentarna vlada, ker bi sicer sedanji uradniško-vojaški sistem pritiral državo prej ali slej v slično katastrofo, kakor Rusijo.

— **Francija.** Novi minister dela Viviani se je očito priznal socialnim demokratom. V svojem govoru, kot minister je dejal: „Če pogledam na razvoj Francije od velike revolucije vidimo, da se potek politične svobode razvijala socialna svoboda individua, da še obstoji konflikt med bedo in imetjem, med kolektivnim in individualnim pravom. Kako rešiti te spore, o tem imajo radikali in socialisti različne teorije, po tem ali se pri tem ozirajo v preteklost ali pa gledajo v bodočnost. Mi teh vprašanj ne bomo in ne moremo rešiti, moremo pa tako postopati, da se bo moglo o nas reči: zjedini smo vsa sredstva, katera nam je dajal trenotek, da bi zvišali moralno ceno in socialno ceno pojedinca. Hočemo vršiti delo pravičnosti, da z njim obogatimo svoj narod in svojo domovino. Zbornica je sklenila, da se ministrov govor javno izvesi po vsej državi.

Dopisi.

— **Šoštanj.** Županove volitve nikoli ni konca ne kraja. Trikrat zaporedoma sklical je vladni komisar izvoljene odbornike z namenom, naj si izvolijo svojega župana. Hudomušni slovenski odborniki nikoli ne pridejo na volišče, nekateri so svoj mandat odložili, trije pa še špekulirajo, da bi vendar pomagali nemčurjem do župana.

Pri prvi volitvi pred tremi tedni so se nemčurji kar v seji konstituirali, na dolgi zapisnik spisali in od vladnega komisarja zahtevali, naj ostro kaznuje neubogljive in nepokorne Slovence ali pa jim naj podeli pravico, da si smejo brez slovenskih odbornikov izvoliti svojega župana, toda vladni komisar tacega § ni našel v obč. redu.

K drugi razpisani volitvi dne 12. novembra prišel je drugi vladni komisar, ki je bolj „šnajdik“. Volitev se pač ni mogla vršiti, ker slovenskih odbornikov ni bilo.

Hans Woschnagg in Orel, po imenih pristna germana, predlagala sta, naj se izreče sklepčnost in tajnost seje. Temu zahtevku je komisar ugodil, ter je imenoval predsednikom seje čevljarja Mak-a, tudi pristnega Nemca. Pri tem glasovanju so vsi drugi pristni Nemci, kakor Breznik, Zevnik, Gaude, Hauke, Kurnik, Verbnik, Galof svoje germanske roke visoko vzdignili in tajna seja bila je otvorjena s tem, da so se morali trije poslušalci, občinski tajnik in obč. redar iz pisarne odstraniti. Kar so potem sklepali nam je sicer dobro znano, toda čakajmo še nekoliko časa in prizanesimo njihovi tajnosti. Po preteku ene ure je že obč. redar bil v službo poklican. Komisar mu je izročil vabila za prihodnjo, na dan 15. t. m. določeno županovo volitev.

Dne 15. hudomušnih Slovencev zopet ni bilo. Razkačeni Hans zahteva zopet tajno sejo in ostro kazeno sodnim Slovenskim odbornikom, rekoč: „Banknoten wollen sehen.“

V istini dobili so slovenski odborniki plačilni nalog, kateri pravi, da jih je volilni odbor kaznoval z globo 40 kron, katero morajo plačati v 8 dneh, proti kateri pa se smejo v 14 dneh pritožiti; na vsak način bodo pa morali globo plačati, ko bode plačilni nalog pravomočen. Seveda slovenski odborniki ne vedo, na kakšen način se ustanovi volilni odbor s pravico, druge odbornike kaznovati.

Poprej so bile tudi pod županovim vodstvom obč. seje, katere pa je okr. glavarstvo vedno kontrolovalo in je n. pr. dotične sklepe razveljavilo, ker en odbornik k seji ni bil povabljen, ker je nekaj tednov poprej umrl, sedaj pa glavarstva pazno oko ne vidi, da manjkajo trije odborniki in da bi bilo treba razpisati dopolnilno volitev v III. vol. razredu.

Vprašamo sedaj, kako more vladni komisar kot jurist take nepostavnosti izvrševati, kakršnih prejšnji župan Rajster kot krčmar nikoli ni storil? Visoki vladi pa se zahvaljujemo za takega komisarja, kateri že celo Slovenca na ulici rad ne pogleda.

— **Ljutomer.** Slovenski obrtniki v Ljutomeru prirede dne 13. jan. 1907 svoj II. plesni venček v prid ubogih otrok Franc Jožefove šole v Ljutomeru, za nabavo dobrih in poučljivih knjig. Opozarjamo vsa narodna društva in rodoljube, da na ta dan svoje prireditve opuste, proseč, naj nas v obilem številu obišejejo, ker je čisti dohodek namenjen v dobrodelni namen. Prepričani smo, da naša prošnja ne bo zastonj, saj se gre vender za našo mladino, kateri hočemo osnovati prepotrebno knjižnico, katera naj jej daje sredstva na razpolaganje, da spopolni svojo šolsko naobrazbo, tako da jej bode mogoče izdatno služiti svojemu kraju in svoji domovini, kar zamore popolnoma le zaveden mož in izobrazena slovenska žena.

Slovenske novice.

Štajersko.

— „Slovensko delavsko podporno društvo v Celju“ naznanja vsem svojim gg. pevcem, da se pričnejo zopet redne pevske vaje pod vodstvom požrtvovalnega pevovodja gospoda dr. Schwaba. Prva vaja se vrši v sredo, dne 21. novembra t. l. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih ter se s tem gospodje

pevci v ljudo prosijo, da se iste polnoštevilno udeležijo.

— **Cigane** smo videli včeraj zvečer na celjskem slovenskem odru. Že igra sama na sebi je nekaj dobrega in duhovitega. Ker je pa uspeh vsake igre ponajveč odvisen od dobre uprizoritve, moramo pač reči, da so se sinoči vse moči slov. celjskega odra popolnoma posvetile in uglobile v igro tako, da so imeli sinoči „Cigani“ prav časten večer. Da so vse naše ljubke igralke zastavile sve svoje nežne moči, da povzdignejo in povečajo sijaj krasnega večera, mi pač ni treba posebe povdarjati, saj so dame vedno med prvimi, kadar se gre za povzdigo slovenskega imena, a tudi gospodje niso zaostali za njimi.

V dobrem razpoloženju je bila gdč. Gregorinova, ki je prav dobro igrala Anico Puc in nam izbornopodala zaljubljenega a pri tem vedno nekoliko praktičnega, malomestnega dekleta. G. Cvetana pa je prav virtuosno rešila svojo precej težavno ulogo ter moramo g. dr. Karlovšekovo, kot fino igralko salonskih ulog posebno pohvaliti. Naš oder ima v njej res izvrstno moč.

Obema tema sta odgovarjala prav dobro v celi igri g. Meglič kot Radoslav in g. Zupanek kot Cvetan, dasi je g. Meglič bil v prvem dejanju nekoliko pretih, kar je pa pozneje popravil popolnoma.

Da je bil g. Salmič popolnoma na svojem mestu in da nam je podal original Petra Brenka, ki je skrbel za šalo in dovtype v celih „Ciganih“, mi ni treba povdarjati. G. Salmič se je pokazal sinoči dobrega, da umetnega komika.

Tudi sodnik (g. Žagar) je prav dobro rešil svojo nalogo.

In ciganke in cigani so prav dobro zabavali vse gledalce. Živahno, kakor se ciganki spodobijo, je igrala g. Straskova, in z lepim in ljubkim svojim glasom je očarala ciganka Marija — gdč. Vrečarjeva — dr. Veselka, g. dr. Rajha. Da je pomagal pri tem ciganki eigan Juro Brajdič, v osebi g. Novaka, je samoobsebi razumljivo. Tudi gosp. Trček nam je prav izbornopodaval original starih „padarjev“.

V zadnjem aktu pa nas je prijetno presenetil g. dr. Gosak, ki nam je podal po maski, igri in kretanju pravega inšpektorja, ter s tem igri prav zdatno pomogel do uspeha. Dobro je pogodila tudi gospa dr. Kukovčeva gospo Puc.

Splošno moarimo potrditi, da so vse gospe in gospodje, kakor tudi vsi gospodje rešili prav častno svojo nalogo. Občinstvo se je do konca izvrstno zabavalo, prirediteljem smo hvaležni za ta v resnici posrečen gledališki večer ter upamo, da nas kmalu zopet povabijo v lepo dvorano „Narodnega doma“ na podobno zabavo. Hiša je bila natlačena polna. Godba je storila svojo dolžnost in je pridno in dobro igrala.

— **Petrovčec.** Pri volitvi občinskega starešinstva v Petrovčah, katera se je vršila dne 15. t. m., so bili izvoljeni sledeči gospodje in sicer: za župana: g. Anton Koren, posestnik v Petrovčah; za svetovalce: gg. Franc Em. Fridrich, veleposestnik v Kasazih, stari grof Jurij Salm, graščak v Novem Celju, Franc Kudar, posestnik v Levcu in Anton Vizjak, posestnik v Libojah.

— **Iz Vojnika.** Pri nas bomo imeli zdaj dva zdravnika. Eden bode novi hiralniški zdravnik, Nemeč dr. Höhn, ki ga nam je nalašč poslal semkaj štajerski deželni odbor, drugi bo Slovenec dr. Branko Žizek, ki ga je zdravniški okoliš vojniški imenoval distriktnim zdravnikom. Ali ne bi bilo pametneje, če bi deželni odbor oddajal

službo hiralničnega zdravnika sporazumno z zdravniškim okolišem, ker je prej imel obe službi, deželno in distriktno, g. dr. Žizek star.? Dr. Höhn s hiralniško plačo in prakso ne bo mogel živeti, — ali nestrpni deželni odbor hoče imeti samo Nemce v svoji službi.

— **Iz Rajhenburga.** Županom v rajhenburškem trgu je zopet izvoljen trgovec Preskar, Slovenec. — Čitalnica priredi v nedeljo, dne 25. t. m. vesez igro: „Novice berite“ in petjem.

— **Vinska kúpčija** v Savski dolini je po Sv. Martinu postala živahna na Štajerskem in na Kranjskem. Veliko Gorenjcev prihaja na Bizeljsko in na kranjsko stran v Leskovec, Sv. Križ in drugam. Vino ima, ker ni stare zaloge, lepo ceno in se plačuje že čez 50 K hektoliter.

— **Izpred sodišča.** Klepar Anton Cizl na Vranskem je živel že dlje časa s svojo ženo v prepiru, ker jo je imel na sumu, da je nezvesta. Prepir je postajal čedalje hujši in Cizl je zahteval ločitev. Žena se je pa temu upirala zaradi otrok. Mož se je peljal 5. okt. v Celje, da bi se zaradi ločitve posvetoval s kakim odvetnikom. Naenkrat pa se je premislil; kupil si je revolver in streljivo in se vrnil domov. Doma je takoj stopil pred svojo ženo ter jej dejal, da bode morala v bodoče živeti, kakor se spodobijo. Žena se mu je na to svarilo porogljivo nasmejala. To je moža tako razjezilo, da je potegnil iz žepa revolver ter dvakrat ustrelil. Prvi strel ni zadel, z drugim pa jo je ranil na stegnu ter ji prizadel težko telesno poškodbo. Obtoženec je svoj čin priznal in izrazil svoje obžalovanje, zanika pa, da bi bil meril na prsa svoje žene. Sodni dvor ga je pod predsedstvom dr. Schaeffleina obsodil na šest tednov težke ječe s poostrenjem trdega ležišča po enkrat na teden, priznavši mu izredna olajševalna sredstva.

— **Semenj sv. Katarine** v Ptujuboleto v pondeljek, dne 26. t. m.

— **Konkurz vinotrčca Kaiserja** v Ptujub. Pasiva znašajo 1.200.000 K. Kaiser je pobegnul; njegovo ženo in knjigovodjo so zaprli. Natančno stanje mase še ni določeno.

— **Mrtvega so našli** blizu kapele Sv. Jožefa niže Sv. Marka pri Ptujub77letnega starca J. Strelec v soboto dne 26. vinotoka. Starec je imel rano na glavi. Ne daleč od trupla je ležal 1½ m dolg drog. Strelec je imel navado, da je hodil molit v kapelo. Ker je bila soha sv. Jožefa prevržena, se govori, da je bil starec najbrž vinjen, ter je lomastil okoli sohe, ki se je zvrnila na njega ter ga smrtno ranila. Čudno je vendar, da je ležalo truplo izven kapele ter da so našli zraven trupla drog. Komisija je dognala, da ni sledu o nikakšnem hudodelstvu, temveč da se je zgodila le nesreča.

— **Nemško društvo za Ptuj in Rogatec.** Dr. A. Plachki je sklical 17. t. m. ustanovni shod omenjenega društva. Shod se je vršil v „Nemški hiši“ v Ptujub.

— **Nemški učitelji ljudskih šol** na Spodnjem Štajerskem snujejo svoje društvo, ki bode imelo svoj sedež v Celjub.

— **Posavska straža,** podučni list brežiških Slovencev, izide meseca decembra in se bode tiskal v Krškem.

— **Umrl** je 17. t. m. v Gradcu feldcajgmojster baron Klobus. Pokojnik se je vdeležil vojske v Italiji 1859. l. kakor tudi okupacije Bosne in Hercegovine; zadnje njegovo službeno mesto je bilo korno poveljništvo v Zagrebu.

— **O konkurzu Kaiserja** v Ptujub. Kaiser je že v Ameriki. Pod izgovorom, da gre na daljše trgovsko potovanje, se je že davno odstranil in ko je sodnija izdala povelje, naj se ga zapre, je bil že v Ameriki. Govori se, da se

ne gre le za krivo, ampak tudi zaradi falsificiranja menic za znatne vsote.

— **Ukradene hranilne knjižice.** Dninarju Jos. Wallnerju, ki je delal pri županu pri Sv. Lovrencu pri Mariboru so bile vkradene hranilne knjižice, na katere je bil on in vsa njegova rodbina vložil vse prihranke. Že dne 29. sept. je vzdignil nekdo med 10. in 11. uro dopoldne pri mariborski občinski hranilnici na temelju ukradenih hranilnih knjižic 2600 K. — V interesu vboge okradene družine je vabljen vsak, kateremu bi bilo kaj o stvari znano, da to naznani žandarmerijski postaji, da bo mogla priti lažje zločincu na sled.

— **Avtomobilna vožnja Maribor-Št. Lenart-Ptuj.** Okrajni sodnik v Št. Lenartu, sodni svetnik dr. Kronvogel, je sklical 11. t. m. v Št. Lenart shod interesentov v zadevi naprave redne avtomobilne vožnje med Mariborom in Ptujem preko Št. Lenarta. Na shod so prišli zastopniki mariborskega, šentlenskega in ptujskega okrajnega zastopa, mariborski okrajni glavar, ptujski in mariborski župan itd. Sklenilo se je, da se je obrniti najprej na vlado, da pregleda in popravi okracesto za take vožnje. V ta namen se je izvolil stalni odsek z načelnikom dr. Kronvoglom.

— **Najvišje odlikovanje.** Državno častno diplomo na nemški češki razstavi v Rajhenburgu je dobila tvrdka šivalnih strojev Singer & Co. za razstavljene šivalne stroje in umetne vezene.

— **Učiteljske spremembe.** Gosp. Ivan Časl je postal nadučitelj v Špitaliču. Gospa Avg. Spende na Ščavnici je stopila v zašasni pokoj.

— **Pošta v Solčavi.** Na Solčavo bode namesto dosedanjega poštnega sladonašal pošto iz Luč, oziroma iz Ljubnega poštni voz in sicer po enkrat na dan.

— **K odstranjenju slovenskega napisa v Mariboru.** „Edinost“ piše: „Mariborski Velikonemci so z odpravo napisa Cirilove tiskarne ustrelili — zopet velikonemškega kozla. Velikonemški mariborski magistrat je s svojim kanibalskim postopanjem pokazal in dokazal le to, da je velikonemška kultura slična oni, ki so jo imeli na lahonskem magistratu v Trstu še pred dobrimi 18 leti. Takrat je tržaški magistrat izdal ukaz, da mora pok. Anton Počkaj odstraniti samoslovenski napis v 14 dneh. Počkaj se ni ustrašil grožnje, pa tudi ne visoke denarne globe, s katero so mu zagrozili za slučaj, če bi se ne pokoril avtokratskemu dekretu. Dan pred pretekom določenega roka je vložil priziv na mestno delegacijo. Delegacija je odbila priziv, a magistrat je povišal globo in skrajšal rok za odstranjenje napisa menda na osem dni. Dan pred potekom roka se je Počkaj pritožil na mestni svet. Tudi ta je odbil pritožbo, magistrat je pa naložil Počkaju, da mora v treh dneh odstraniti edini samoslovenski napis v Trstu. V tem zadnjem odloku je bilo rečeno, da, ako Počkaj ne bi ubogal, bo magistrat nasilnim potom dal odstraniti grozno prikazen — slovenski napis! Ker napis v treh dneh ni bil odstranjen, je prišel velik aparat mestnih pandurjev, uradnikov in težakov z lestvami in drugimi sličnimi pripravami. Ko so pristavili lestve, jim je neustrašeni Počkaj pokazal potrdilo o vložnem prizivu na namestništvo. Magistratna vojska je osramočena odkorakala! Preprosti slovenski trgovec je ugnal v kozji rog vso magistratno kulturo! Namestništvo je dalo magistratu tako lekcijo, da mu ni več prišlo na misel odstranjati slovenske napise. V odloku je bilo rečeno: Magistrat ima paziti na estetično stran javnih napisov — nikakor pa nima pravice do-

ločevati jezikov, v katerih naj bodo ti napisi sestavljeni — to zadnjo pravico imajo le dotični trgovci, obrtniki itd.

— **Za dijaško kuhinjo v Celjub** je daroval g. Ivan Malus, ekonom na Bizeljskem, 50 K. Hvala velikodušnemu darovalcu!

— **Porotne razprave v Celjub** se začno danes. Razpisani so sledeči slučaji: 19. novembra: Valentin Skale zaradi uboja, predseduje okrožnosodni predsednik pl. Wurmser; 20. novembra: Leopold Mirnik zaradi težke telesne poškodbe, predseduje deželnosodni svetnik dr. G. Smolej; 22. novembra: Franc Petan in Maks Krošl zaradi uboja, predseduje deželnosodni svetnik A. Kottzian. — Valentin Skale, ki pride prvi dan na vrsto, je tisti, ki je pred nekaj tedni v celjskem mestnem parku z dežnikom napadel nekega infanterista in ga s tako silo butnil v oko, da je konec prodril do možgan in se je dežnikova palica v očesni duplini zlomila. Infanterist je vsled dobljene poškodbe umrl.

— **Inženerski izpit** je položil z dobrim uspehom g. Milan Šuklje na graški tehniki.

— **Maribor.** Nemški volitni odbor nima poguma sklicati javnega volilnega shoda in priporoča samo nemškim meščanskim volilcem, naj složno glasujejo za proglašene kandidate. Strah pred socijalnimi demokrati je lepa reč in tudi našim „junaškim nemškim možem“ ni neznan!

— **Bučec.** Kmetijska podružnica za kozjanski okraj zboruje v nedeljo, dne 25. novembra ob 3. uri popoldne na Bučah v gostilniških prostorih g. Vaha. Govoril bode gospod dr. Jankovič o pomenu in koristi kmetijskih podružnic, potovalni učitelj g. Ivan Belle o gospodarskih vprašanjih. Vsi kmetje in prijatelji kmetijskega stanu se vljudo vabijo k udeležbi zborovanja.

— **Zmaga socijalnih demokratov v Gradcu.** V sredo so se vršile občinske nadomestne volitve v mestni zastop graški. Kakor zadnjič, tako so tudi tokrat razvili socijalni demokrati močno in premišljeno agitacijo — in tudi sedaj ne brez uspeha. Združile so se sicer proti njim vse nemške stranke, a vse ni izdalo in pomagalo nič. Zaman je bilo vse jadikovanje in vsi pozivi nemškega časopisja — tretji razred je bil in ostane v rokah delavstva. — Vsi računni nemških strank niso izdali nič, s podvojeno silo so šli v volilni boj socijaldemokrati in z večino 200 glasov so zmagali njihovi kandidati proti združenim nemškim strankam. Socijalna demokracija v Gradcu nima svoje zaslombe samo v lastnih pristaših, v delavskih krogih — njena moč temelji zlasti v manjšem obrtništvu in v vseh onih treznih elementih, ki težko občutijo in nosijo veliko dačno breme, katero jim nalaga mestni občinski svet graški. — Silen in velezanimiv je bil volilni boj, od vseh strani so drdrali vozovi na volišče, socijaldemokratski agitatorji so preplavili vse mesto, in zmagalo je delo agitacije, zmagala je poštenost in solidnost stranke, ki razume organizacijo in se klanja železni strankarski disciplini, ki temelji na skupnih interesih, na res realni podlagi, ki vodi do trajnega napredka in politične moči.

— **Nemiri na graški univerzi.** Kakor smo že zadnjič poročali, so se začeli nemški „burši“ v zadnjem času zopet odlikovati s svojim „vitezkim“ terorizmom. — V svojih kulturnih nemških buticah so sklenili, da ne pustijo na univerzo v kulerju dijakov nemškega klerikalnega društva „Karolina“. — Zbralo se je nemško napredno dijaštvo, da varuje napredni značaj uni-

verze. — In začeli so ti vitezzi žalostne postave demonstrirati in begati pred črnimi čepicami svojih nemških klerikalnih kolegov. Kjer se je le prikazal klerikalni nemški dijak s čepico, tisto predavanje so skušali onemogočiti s tem, da so se odstranili ali pa, da so dotičnega profesorja nalagali, naj ne gre predavat, češ, da ni nič slušatelj. Računali so seveda ti nemški otročaji na pomoč Slovanov, pa so se vračunali — slovanski dijaki so bili pametni dovolj, da jim niso delali štafaže. — Otročje se je začela ta akcija nemških dijakov in otročje in klaverno se bliža svojemu koncu. Kakor se vidi, se je velika jeza nemških „petelinov“ že precej polegla in pričakovati je, da po slavnih nastopih nemških buršev zavlada na univerzi zopet redno življenje.

Kranjsko.

— **Shoda zaupnikov narodne-napredne stranke** se je udeležilo do 600 ljudi, Zborovalci so se posvetovali o preosnovi svojega programa ter je bila konečno sprejeta tudi resolucija, v kateri se izreka liberalnim poslanecem zaupnico glede njih postopanja v vprašanju volilne reforme ter se jih pozivlja naj izvajajo primerne posledice, ako bi se ne odstranile iz načrtovzlasti obmejnim Slovincem nameravane krivice.

— **Kmetijske zadeve.** C. kr. kmetijska družba v Ljubljani namerava prirejati letošnjo zimo na kmetih večdnevne poučne tečaje. Ista družba javlja, da bo začela snovati živinske zavarovalnice, kakoršnih imajo na Primorskem že več. — **Kletarske učne tečaje** bo imel v Novem mestu c. kr. vinarski nadzornik g. B. Skalický. Kdor se jih hoče udeležiti, naj se pri njem oglasi do 25. t. m. — **Kmetijska podružnica** v Novem mestu bo letošnjo spomlad oddala 30.000 cepljenih trt najboljše vrste sto kosov po 20 K. — **Pri Novem mestu** redil je nek majhen posestnik 2 svinji, za kateri je letos z mladiči vred dobil 894 K. — **V Bohinjski Bistrici** na Gorenjskem je bila letos občina priredila premovanje goveje živine. — **V tem tednu** zborujejo kmetijske podružnice v Št. Vidu nad Ljubljano, v Begunjah na Gorenjskem, na Planini pri Vipavi in v Št. Petru na Krasu.

— **Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Mercur“** v Ljubljani. V službo se sprejme: 3 poslovođe mešane stroke, 2 kontorista in stenografa, 10 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki špecerijske stroke, 6 pomočnikov manufakturne stroke, 3 pomočniki železnin. stroke, 1 prodajalka in 7 učencev. — **Službe iščejo:** 1 poslovođa, 12 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki špecerijske stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 2 pomočnika železnin. stroke, 2 pomočnika modne in galan. stroke, 12 kontoristinj, 4 blagajničarke in 2 prodajalki.

— **Imenovanje.** Davkar Lovro Verbič je postal naddavkar v Kamniku.

— **Idrija.** V mestnem zboru je stavil socijal demokrat Ant. Kristan predlog, naj se storijo vsi potrebni koraki za podržavljenje mestne realke. Predlog je bil soglasno sprejet in izvoljena deputacija, katera pojde na Dunaj k naučnemu ministrstvu, da rešitev pospeši. Po inicijativi kluba soc. dem. občinskih odbornikov bo v Idriji ustanovljena mestna hranilnica. Isti klub se bavi tudi z ustanovitvijo socijalne komisije za idrijsko občino.

— **G. Fran Govekar** je odstopil od intendance slov. gledališča, njegovo mesto je prevzel gosp. prof. Vladimir Juvančič.

— **V Višnji gori** je dovršeno novo šolsko poslopje sredi mesteca in se bode v kratkem slovesno otvorilo. Stalo je blizu 100.000 K, ker se je dalo za samo stavbišče 10.000 K. V njim bode štirirazredna šola.

— **V Senčini blizu Medvod** se je ustanovila zadruga za izdelovanje lanenega olja.

— **Dolenjske nozice.** Na Bučki snujejo vzgojevalno in izobraževalno društvo „Nada“. — **V Hinjah** pri Žužemberku so dozidali novo šolsko poslopje. — **Kancelist g. Ign. Lampič** v Krškem je prestavljen v Ljubljano, kancelijski pomočnik J. Sedolšek pa v Žužemberk. — **Razpisane** so učiteljske službe v Št. Vidu pri Zatičini (2), na Krki in na Telčah pri Škocjanu.

— **Nesreča v gorah.** Turistom Svninskih planin dobro znani vodnik Lovrenc Potočnik iz Strahovice pri Kamniku se je to jesen ponesrečil. Delajoč na planinski poti, ki vodi od Češke kočje k Žrelu; je stopil na neko pečino, ki se je odkrhnila in Potočnik je zdrsnil več nego 20 m globoko na sneg.

Pri padcu se je precej ranil na glavi, rokah in nogah. Kmalu nato je še sam doplezal do Češke kočje brez tuje pomoči, a odtod je šel podpiran od drugih delavcev počasi na Jezersko. Odpeljali so ga nato v Kranj v tamošnjo bolnico. Češka podružnica „Slov. plan. društva“ je takoj, ko je zvedela za nezgodo, brzojavno naročila vse potrebno za bolnika. Ona ga je vsestransko gmotno podpirala, tako da je Potočnik že toliko ozdravel, da je mogel ostaviti bolnišnico. Sedaj nabirajo Čehi med seboj za ranjenega vodnika.

— **Pot z Okrešlja na Kamniško sedlo** je bila letos dokončana. Vodi po pečinah in je široka 80 cm do 1 m, železnih klinov je v skale nabitih čez 250. Na nevarnejših krajih je pritrjena žična vrv, sploh je za varnost preskrbljeno vrlo dobro. Ta pot, ki se je delala dve leti in ki je stala precejšnjo vsoto, je najlepša zveza Logarske doline z Bistriško. Potnik gre mimo Kamniške kočje, ki se je letos slovesno otvorila. Seveda pot ni napravljena za otroke in malooprezne ljudi. Kdor pa varno stopa, komodno pride po njej. Turisti pot zelo hvalijo; kajti malo je takih v Alpah. Savinski podružnici „Slov. plan. društva“ vsa čast in hvala za delovanje.

Koroško.

— **V Glinjah** je slovenska čitalnica osnovala izobraževalni klub, kateri šteje do sedaj 18 članov ter ima vsako nedeljo svoje poučno zborovanje.

— **Globasniško izobraževalno društvo** napravi dne 25. t. m. veselico v Št. Lipsu pri Habnerju v Kršnivasi. Igrala se bode igra „Sanje“. Pred veselico bode zborovanje kat. političnega društva. Začetek ob treh popoldne.

— **Narodna šola v Št. Rupertu** pri Velikoveu bo slavila letos desetletnico svojega obstanka ter priredi dne 19. decembra t. l. v ta namen običajno božičnico. Vodstvo narodne šole se obrača do vseh redoljubov, naj mu po svoje pripomorejo z vpošiljanjem darov, da se ta pomenljiva slavnost obnese čim sijajnejše. Za naše uboge otroke je vsega potreba, tople obleke, obuvala, knjig, hrane; kar kdo pošlje, vse se hvaležno sprejme.

V narodni šoli se šola skupaj 209 otrok in sicer 64 dečkov in 145 deklic. Šola šteje štiri razrede. S šolo je spojen tudi internat za deklice, v katerem se odgaja sedaj 28 deklic. Priglasilo se jih je bilo mnogo več, pa zaradi pomanjkanja prostora moralo se jih je mnogo potolažiti s tem, da bodo kasneje sprejete, ko se sprazni nekoliko mest. Potreba velike slovenske šole je

v Jesnici velika. — **Rodoljubi** žrtvujte kolikor morete za naše šolske zavode na Koroškem.

— **Prijatelje koroške zgodovine** vabi prof. Jos. Apih v Celovcu, naj mu sporoče, ali so pripravljeni priobčevati svoje študije v časopisu „Zgodovinskega društva v Mariboru“, katero bi dragevolje odprlo v svojem časopisu poseben oddelek za koroško zgodovino.

Primorsko.

— **Pesnik Simon Gregorčič** obolel. 16. t. m. zjutraj je nenadoma obolel naš pesnik Simon Gregorčič. Ob 7. uri zjutraj med mašo ga je zadela lahka kap. Upanje je, da okreva. — **Z veseljem** javljamo, da se mu je obrnilo na bolje, neposredne nevarnosti ni.

— **Sedemdesetletnico** je obhajal 10. t. m. g. Anton Klodič vit. Sabladolski, vpokojeni dolgoletni deželni šolski nadzornik in pisatelj, sedaj stanujoč v Brumi pri Gradišču ob Soči.

— **Šolska in občinska knjižnica.** V Biljah pri Gorici so osnovali knjižnico, katera šteje že sedaj nad 500 knjig poučne in zabavne vsebine. Ker si je tamošnje učiteljstvo za to knjižnico pridobilo največ zaslug, dali so jej navedeni naslov. Knjižnica je javna in stoji vsakomur na razpolaganje.

Druge slovanske dežele.

— **Pravda proti črnogorski Omladini** je bila dne 16. t. m. zvršena. Vseh 14 črnogorskih vseučiliških dijakov, ki so dobrovoljno stopili pred črnogorska sodišča, da se branijo proti obtožbi zaradi razžalenja veličanstva je bilo oproščenih. Veselje zaradi te pravične razsodbe je med prebivalstvom veliko. Oproščeni dijaki so šli na čelu velike množice pred knežev dvor, kjer so napravili knezu Nikoli in prestolonasledniku navdušene ovacije.

— **Vrednost dubrovniških parobrodov.** Razna paroplovna društva v Dubrovniku imajo 25 parobrodov, ki nosijo nad 73 tisoč ton blaga in so vredni skupaj 17 in pol milijona kron.

— **Razstava kmetijskih pridelkov in perutnine** je bila 12. t. m. odprta v Belemgradu v prisotnosti kralja.

— **Profesor Klaič**, na zagrebškem vseučilišču stopi v pokoj ter odstopi tudi od vodstva glasbenega zavoda. Morda se zopet posveti uredništvu „Hrvatske“.

— **Kabel iz Petrograda v Dansko.** Veliki Severni brzojavni družbi je dal ruski car koncesijo, da sme položiti kabel iz Petrograda na Dansko.

— **Zahteva maloruske univerze** na Ruskem posebno zanima ukrajinske dijake v Kijevu, ki vsak teden prirejajo javna zborovanja na vseučilišču, da bi si čimprej priborili to univerzo.

— **Hrvatska podjetja na Reki.**

Te dni je odprla „Prva hrvatska hranilnica“ svojo podružnico na Reki ter bode izvrševala vse bankovne posle. — **Gjuro Šikić** je odprl na Reki novo knjigarno in trgovino s papirjem.

— **Poljedelsko šolo** so otvorili v Spljetu početkom tega šolskega leta.

— **„Židovska smotra“** imenuje se prvi mesečnik pisan v modernem židovsko narodnem smeru v hrvatskem jeziku. Urednik tega židovskega mesečnika je Aleksander Licht. List bo izhajal v Zagrebu.

— **„Srpska riječ“**, glasilo za Srbe v Bosni in Hercegovini bode od 1. januarja 1907 dnevnik. To je za razvoj Srbstva v obeh deželah silno važen korak in želeli bi bilo, da postavijo novemu dnevniku na čelo ljudi, ki bodo težko svojo nalogo izvrševali s potrebnim znanjem in taktom, da se ne bode več širila ona mržnja med Srbi in Hrvati, katero bosanska vlada tako skrbno goji, neti in podpihuje.

— **Bakljado** vseučilišnikov srbskemu generalnemu konzulu v Budimpešti je policija sedaj dovolila.

— **Uumrl je** v Budimpešti bivši podpredsednik poslanske zbornice Gabriel Varady, 86 let star.

Loterijske številke.

Dunaj, 17. novembra 1906: 56, 72, 21, 49, 6.
Gradeec, „ „ „ 34, 28, 71, 77, 53.

Prave ruske znamka „Pro-galošne vodnik“ iz Rige, priporoča po originalnih cenah, P. Kostič, Celje.

Pratike

Blaznikove in družinske se dobivajo na debelo in drobno po izvirnih cenah 18—1

v Zvezni trgovini v Celju.

Plahuta od štanta ::

se je zgubila dne 12. t. m. na cesti od Laškega v Celje. Kdor jo najde, naj jo odda **Franc Šribarju, klobučarju v Celju.**

➔ Sprejmeta se ➔

zakonska

brez otrok kot hlapec in svinjska dekla.

Zahtevajo se dobra spričevala o daljši službi na velikih gospodarstvih. Natančnejše se poižve v upravnistvu tega lista. (590) 3—1

Ilustrovani narodni koledar

za leto 1907

je ravnokar izšel v založbi Zvezne tiskarne v Celju. Cena broš. K 1'—, eleg. vezan K 1'50, po pošti 20 vin. več. Zanimiva vsebina. Okusna oprema.

Vsako leto razprodan